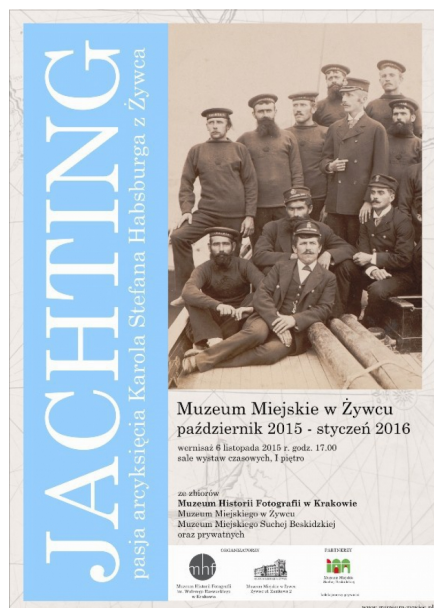

05.11.2015

Jachting. Pasja arcyksięcia Karola Stefana Habsburga z Żywca.

Wystawa jest prezentacją albumu ze zbioru Muzeum Historii Fotografii w Krakowie o nietypowej jak na rejon Małopolski tematyce marynistycznej. W albumie znajduje się 112 fotografii datowanych na lata 1880 – 1900. Wśród ich autorów są: Chorwat Blasius Cirkovic, Anglicy Alfred John West, James Adamson, Arthur Debenham, spółka „Cox & Durrant”, oraz anonimowi fotografowie. Album jest zbiorem fotografii skrupulatnie i konsekwentnie kolekcjonowanych przez anonimowego miłośnika żeglarstwa pod koniec XIX wieku.

Na wystawie zaprezentowany jest wybór zdjęć w trzech blokach tematycznych, które wzajemnie się przenikają i uzupełniają. W pierwszym przedstawiony jest arcyksiążę Karol Stefan Habsburg, admirał floty austro-węgierskiej, wielki miłośnik żeglarstwa. Na fotografiach ukazane są regaty, jego pierwsze jachty oraz żaglowce pływające u wybrzeża półwyspu Istria i archipelagu chorwackiego, szczególnie wyspy Lošinj (dawniej Lussin). Drugi blok poświęcony jest jednej z form jachtingu – regatom, dziewiętnastowiecznej rozrywce arystokracji i finansjery. Zaprezentowane są w nim fotografie przedstawiające najwybitniejsze europejskie i amerykańskie jachty regatowe: Britannia, Valkyrie II czy Navahoe. Trzeci blok dedykowany jest parowcom z pomocniczym ożaglowaniem, które pod koniec XIX wieku stawały się coraz bardziej popularne. Statki te umożliwiły miłośnikom wodnego sportu, którzy nie będąc w stanie sprostać wymaganiom tradycyjnego żeglarstwa, wygodne podróżowanie pod żaglami. Celem prezentacji tego właśnie albumu o tematyce marynistycznej jest nie tylko ukazanie tematu jachtingu. Sam album staje się punktem wyjścia dla rozważań nad zagadnieniem czym było kolekcjonerstwo i kim był kolekcjoner fotografii w XIX wieku.

Po raz pierwszy wystawa została przedstawiona w Muzeum Historii Fotografii w Krakowie (luty-marzec 2015 r.) Kolejna prezentacja ma miejsce w Muzeum Miejskim w Żywcu (listopad 2015-styczeń 2016) w mieście, w którym Karol Stefan Habsburg zamieszkał na stałe wraz z rodziną w 1895 r. Żywiecka ekspozycja oprócz wspomnianych unikalnych fotografii prezentuje pamiątki związane z arcyksięciem pochodzące ze zbiorów: Muzeum Miejskiego w Żywcu, Depozytu z Muzeum Suchoj Beskidzkiej oraz kolekcji prywatnych. Na wystawie zaaranżowano gabinet Karola Stefana, w którym znalazły się interesujące marynistyczne obrazy: Krążownik SMS Keiser Franz Josef I w porcie kilońskim autorstwa Aleksandra Alexa Kirchera z 1892 r., Bitwa morska pędzla Konstantinosa Bolanachiego

z 1870 r. Ozdobą wnętrza są oryginalne galiony (syrena, Turek ze skałą oraz mężczyzna w XIX-wiecznym stroju), które do 1939 r. znajdowały się w Pałacu Habsburgów w Żywcu – rezydencji Karola Stefana. Na szczególną uwagę zasługują obrazy, które wyszły spod ręki arcyksiężnej pary, a

więc Widok na Lussin Grande autorstwa Karola Stefana oraz kilka kompozycji kwiatowych jego żony - Marii Teresy. W gabinecie nie zabrakło także portretów Habsburga, są to kopie znanych dzieł Kazimierza Pochwańskiego. Wnętrze dopełniają meble

z okresu międzywojennego oraz wiele cennych pamiątek związanych z lokajem arcyksięcia - Panem Ludwikiem Garą (karty korespondencyjne i zdjęcia z Lussin Grande).

Na wystawie obejrzyć także można dawne widoki Starego Zamku, Pałacu Habsburgów i parku, oryginalne projekty kaplicy Habsburgów (Franciszka Mączyńskiego i Karola Korna z 1927 r.). Po raz pierwszy został zaprezentowany fragment księgozbioru z Pałacu Habsburgów, w tym interesująca literatura o tematyce marynistycznej oraz atlas żeglarski z 1695 r. wydany w Amsterdamie przez wydawnictwo Johanna van Keulena.

Pamiątki rodziny polskich Habsburgów znajdują się także na wystawach stałych w żywieckim muzeum. Serdecznie zapraszamy do zwiedzania ekspozycji Historia i tradycja Żywca (rekonstrukcja białego salonu oraz gabinetu arcyksięcia, pamiątki po wnuczce Karola Stefana - Marii Krystynie) w Starym Zamku oraz wystawy stałej „Od Komorowskich do Habsburgów” wraz z oddanymi po rewitalizacji salami (biały salon, apartamenty Marii Teresy i gabinet Karola Stefana), które zlokalizowane są w Pałacu Habsburgów.

Karol Stefan Habsburg (ur. 5 IX 1860 w Żydlichovicach; zm. 7 IV w Żywcu 1933) -stary arcyksiążę, bo tak nazywano go w Żywcu, był niepospolitą postacią: patriotą, mecenasem kultury i sztuki polskiej, przyjacielem artystów, dobroczyńcą, filantropem, poliglotą. Do historii przeszedł jako admirał floty austriackiej, właściciel dóbr żywieckich

w latach 1895 - 1933, a nade wszystko polski Habsburg.

Serdecznie zapraszamy!

Tekst: Katarzyna Marko i Dorota Firlej

Kurator, scenariusz wystawy Jachting w Muzeum Historii Fotografii w Krakowie: Katarzyna Marko

Kurator, scenariusz wystawy Jachting. Pasja Karola Stefana Habsburga z Żywca w Muzeum Miejskim w Żywcu: Dorota Firlej

Aranżacja plastyczna wystawy Jachting. Pasja Karola Stefana Habsburga z Żywca w Muzeum Miejskim

w Żywcu: Bożena Formas-Mądry